

Verslag Dutch Arctic Circle bijeenkomst 3 jaar vernieuwde DAC in het Arctische landschap

8 December 2022

Op 8 december 2022 vond de DAC bijeenkomst 'Drie jaar vernieuwde DAC in het Arctische landschap' plaats in Zeist, waar we bij het Wereldnatuur Fonds te gast waren.

Deelnemers:

Roos	Mulder	WWF-Nederland
Gert	Polet	WWF-Nederland
Anja	de Jong	Beeldend Kunstenaar/Fotograaf
Gerber	van Erven	Ambassade van Noorwegen
Eelco	Leemans	Leeways Marine
Anneloes	Hoff	Ministerie van Buitenlandse Zaken
Udo	Prinsen	Prinsen Studio
Erik	Verheul	Nederlandse Monumenten in het Poolgebied
Renno	Hokwerda	NWO
Fonger	Ypma	Green New Day Holding
Frieda	van Essen	Frieda van Essen Communicatie / Reislustige Vrouwen
Bård Ivar	Svendsen	Ambassade van Noorwegen
Linde	Van Bets	Wing
Koos	de Vries	Medusa
Margriet	van Weenen	Kunstenaar
Maurice	de Gruyter	Museum 't Kromhout
Wouter-Jan	Strietman	Wageningen Economic Research
Amber	Rijcker	Maker beeldverslag
Deon	Nel	WWF-Nederland

Opening

Eelco Leemans, moderator, verwelkomt de gasten namens de DAC en nodigt Deon Nel, conservation director van WWF-Nederland waar we te gast zijn, uit voor het openingswoord. Deon benadrukt het belang van Arctische samenwerking in deze onrustige tijden zowel in het Noordpoolgebied als breder. Hij blikt terug op een aangename samenwerking tussen WWF-Nederland en de DAC en wenst iedereen een succesvolle bijeenkomst. Nadien licht Eelco kort het programma toe, waarbij het eerste deel in het teken staat van verschillende presentaties en het tweede deel bestaat uit groepsgesprekken over Arctische samenwerking.

Terugkoppeling SEES expeditie vanuit het bedrijfsleven

Presentatie door Koos de Vries van Medusa

Medusa is in Groningen gevestigd en doet geografisch onderzoek naar de diepte van permafrost. In 2019 deed Medusa in samenwerking met het Arctisch Centrum in Groningen onderzoek naar de staat van de 17de eeuwse graven van Nederlands walvisvaarders op Ytre Norskøya in Spitsbergen. Deze samenwerking beviel goed en leidde tot een uitnodiging voor deelname aan de SEES expeditie in 2022, waar Medusa onderzoek deed naar de diepte van de permafrost op verschillende locaties. Meer informatie vind je in de presentatie die is toegevoegd aan dit verslag.

Arctisch Programma WNF

Presentatie door Gert Polet van WWF-Nederland

Gert licht in zijn presentatie het Arctisch Programma van WWF toe, welke activiteiten ze ontplooiën en op welke urgente thema's. Daarnaast zoomt hij ook in op de samenwerking die WWF-Nederland heeft met verschillende Nederlandse partners in relatie tot het Noordpoolgebied en omstreken. Meer informatie vind je in de presentatie die is toegevoegd bij dit verslag.

Kunstzinnig intermezzo: Ice age is coming

Presentatie door Magriet van Weenen

Margriet kijkt in 'Ice age is coming, Sailing Home. In conversation with Louise A. Boyd' naar de geologische, klimatologische en historische connecties tussen de Noord-Nederlandse kust en het Noordpoolgebied, waarin de zee de verbinder is. Margriet haar presentatie is toegevoegd aan dit verslag.

Discussie in groepen over Arctische samenwerking in Nederland, onder de vlag van de DAC

In drie groepen wordt er het gesprek gevoerd aan de hand van de volgende vragen:

1. Wat is de toegevoegde waarde van de Arctische samenwerking in Nederland, onder de vlag van de Dutch Arctic Circle, voor jouw organisatie?
2. Welke noodzaak & kansen zie je voor Arctische samenwerking in de toekomst? Denk hierbij aan de vorm van het netwerk en de rol(len) die het kan spelen.
3. Hoe zou de DAC zich kunnen verhouden tot het polaire landschap? Denk aan NWO pool programma, Willem Barentsz Polar Institute, Imaka, Sees, Arctisch centrum, Pool-tot-Pool, musea, NGOs?

De uitwerking per deelgroep vindt u in de bijlage. Hieronder een samenvatting.

- De DAC biedt iets extra in het poollandschap. Waarin andere organisaties en instituten zoals het NWO polair programma, het Arctisch centrum en Pool tot Pool meer een focus hebben op een bepaald discipline, biedt de DAC juist de verbinding tussen de verschillende disciplines. Met name de verbinding met NGOs, bedrijfsleven en kunstenaars, waar het vaak om privé personen gaat, biedt de meerwaarde. Elkaars kennis is de basis voor samenwerking.
- Het doel van de DAC is netwerken, ideeën toetsen, inspiratie opdoen en mogelijkheden voor co-financiering verkennen.
- Wel is een verbreding van de DAC gewenst, zowel naar verschillende overheden, kennisinstellingen, cultuurdragers, andere NGOs naast WNF. Eventueel ook internationaal, afhankelijk van de thematiek.
- Qua activiteiten wil men terug naar hoe de DAC in het verleden voor COVID-19 werkte. Steeds roulerend langs gaan bij verschillende organisaties uit het DAC netwerk, met een rondleiding of excursie bij de desbetreffende organisatie en ook met een borrel of etentje na afloop.
- Daarnaast is een verbreding van activiteiten gewenst, bijvoorbeeld door middel van debat, zodat er echt voldoende tijd en ruimte is voor interactie en discussie. Het zou ook mooi zijn als de agenda van bijvoorbeeld de IMO of de Arctische Raad gebruikt zou worden in DAC bijeenkomst voor consultatie en concrete input vanuit het DAC netwerk.

Afronding

Eelco bedankt het DAC netwerk voor hun deelname en inspirerende ideeën in de deelgroepen. Op basis van een focusgroep met het bedrijfsleven georganiseerd door Nederland Maritiem Land en de input uit deze DAC bijeenkomst gaan Linde en Eelco in gesprek met opdrachtgever BuZa. In het nieuwe jaar vindt er dan een terugkoppeling plaats over de toekomst van de DAC.

Na afloop van deze laatste DAC sessie van 2022 wordt er nagepraat onder het genot van een drankje.

Deelgroep 1, onder begeleiding van Eelco Leemans

Eerste ronde opmerkingen:

- Restauratie Nederlandse monumenten/gedenkstenen is niet mogelijk zonder samenwerking met andere initiatieven
- Combinatie van toerisme. Onderzoek, bedrijfsmatige activiteiten helpt bij realiseren van doelen
- Voor Noorse overheid / ambassade is het belangrijk te weten wat andere landen doen/willen in het poolgebied, + te leren van Nederlandse onderzoekers
- Margriet: ik voel mij boven de poolcirkel direct thuis, en wil dat graag delen met anderen. "Met poolwind kan ik bergen verzetten"
- Kunst als verbeelding is van groot belang voor het poolgebied
- Wetenschappers kunnen hun verhaal niet altijd goed voor het voetlicht brengen, dus samenwerking met kunstenaars geeft nieuwe /heldere / verrassende kijk

Kansen:

- Netwerk uitbouwen, verschillende disciplines bijeenbrengen
- Mensen (belangstellenden, maar ook gewoon publiek), bekendmaken met poolgebied. Dus niet alleen ijsbeer en smeltend ijs, maar ook allerlei andere zaken, zoals: inheemse bevolking, afmetingen van het gebied, andere gevolgen van klimaatverandering)
- Samenwerking met musea geeft ook grote kansen
- Samenbrengen van 'rauwdoewers' (bv aannemers) en 'verbeelders' (kunstenaars)
- Astronauten werden natuurbeschermers, dat geldt ook voor poolbeschermers.
- VNO/NCW betrekken om interesse bij bedrijfsleven te stimuleren

En tot slot: DAC heeft een goed uitgangspunt als spil in het Nederlandse poollandschap, dat kan nog uitgebouwd worden.

Deelgroep 2, onder begeleiding van Roos Mulder

1. Toegevoegde waarde van het DAC netwerk voor jouw organisatie?

- Opdoen van inspiratie
- Toetsen van nieuwe ideeën bij andere sectoren/instanties/organisaties
- Netwerken
- Connecties leggen (voornamelijk met wetenschappelijke partijen) voor de lange termijn
- Partneren voor co-financiering

2. Wat zijn de kansen/noodzaak voor Arctische samenwerking in Nederland in de toekomst?

- Lange termijn verbinding
- Bereiken van een breder publiek
- Duidelijkere visie op het algemeen belang van de DAC
- Wetenschap en cultuursector beter met elkaar verbinden
- Ideeën toetsen bij andere spelers
- Online meer samenkomen als netwerk zowel voor outreach als het delen van kennis; nu wordt dit nog vooral fysiek gedaan. Hierbij (meer) gebruik maken van social media.
- Hosten van netwerkbijeenkomsten laten rouleren en combineren met inhoudelijke sessies en/of excursies
- Het DAC netwerk zou kunnen inventariseren wat er op Arctische samenwerking in NL gaande is en dit delen met deelnemers.
- Het DAC netwerk zou kunnen leren van andere netwerkorganisaties, hoe zij zich ontwikkelen.

Uit deze sessie kwam de vraag naar voren of het netwerk formeler moet worden ingestoken. Wat zijn de voor en nadelen hiervan & is het überhaupt wenselijk om een formelere structuur aan te brengen, wat mogelijk kan zorgen voor een barrière om naar de bijeenkomsten te komen.

3. Verhouding DAC & andere Nederlandse spelers

- Samenbrengen van alle spelers, gericht op netwerkrol
- DAC netwerk zou niet agendabepalend moeten zijn, maar samenstellen op basis van andere actoren
- Bemiddelaarsrol/brokeringsrol van het netwerk is belangrijk
- Er is behoefte aan delen van nieuws op thema's die raken aan Arctische samenwerking

Deelgroep 3, onder begeleiding van Linde Van Bets

1. Toegevoegde waarde DAC
 - Netwerk, podia, informele uitwisseling
 - Afstemmen van agenda's en activiteiten, zodat je elkaar weet te vinden
 - Gemis: DAC erg gefocust op bedrijfsleven en overheid
 - Kruisbestuiving: 1+1=3
2. Kansen
 - Debat ipv presentaties, zodat je met elkaar in gesprek gaat, eventueel aan de hand van stellingen
 - Verbreden deelnemers naar verschillende overheden, kennisinstellingen, cultuurdragers, andere NGOs
 - Internationale deelnemers is ook mogelijk afhankelijk van de agenda
 - Informeren, zowel qua breedte aan onderwerpen, als soms de diepte in op relevante onderwerpen. Deelnemers in het netwerk bepalen dan of het onderwerp voor hun relevant is om te komen
 - De betrokkenheid van deelnemers verandert, hebben we ook in het verleden gezien. Daarom is elkaar kennen de basis voor samenwerken
 - Oliemannetje voor samenwerking
 - De overheid kan agenda's van de Arctische Raad en de IMO delen en concrete input en consultatie daarop vragen. Maakt de input van het DAC netwerk ook relevant en van belang.
3. DAC in het poollandschap
 - In het bedrijfsleven, bij NGO's en met kunstenaars heb je vaak ook met privé personen te maken. Via de DAC kom je daar dan mee in contact.
 - Contact met kennisinstellingen is al voldoende
 - De DAC is steeds aanvullend op de andere clubs en organisaties, neemt de functie of rol van deze niet over.